

Chantal van Dam

Als het om wilde planten gaat ben ik een allemansvriend. Als ik er drie naar een onbewoond eiland mee mocht nemen zou ik bomen kiezen: een geurige linde om onder te zitten, een ruisende populier om bij in te slapen en een blauwbloeiende Jacaranda voor de sier.

Mijn favorieten

“Ik ben een allemansvriend”

Wat is je favoriete plant?

Terwijl ik nadenk over het antwoord, kijk ik uit over een dijkhelling met rode klaver, margriet en havikskruid. Op de achtergrond een rij majestueuze populieren. Het is een mooi gezicht, zoals ik ook een bloeiende bergweide, rietorchissen op een industrieterrein en een over een hek hangende wilde roos prachtig vind. Als het om wilde planten gaat ben ik een allemansvriend.

Wat is je favoriete dier?

Het zijn er twee: de poezen Sushi en Loetje, maar die beschouw ik eigenlijk meer als familieleden. Toen ik als student een stage in het visserijonderzoek deed, heb ik sympathie voor de tonglarve opgevat. Vooral als ie bezig is van een tweezijdig symmetrisch visje in een platvis te veranderen, waarbij een oog naar de toekomstige rugzijde verhuist. Ik zag die larven scheef door mijn bak zwemmen, ten prooi aan een identiteitscrisis leek het, heel ontroerend vond ik dat. Verder heb ik eerder een favoriet van de

maand dan één absolute favoriet, afhankelijk van wat ik meemaak. In maart was dat de kraanvogel (bij het Lac du Der), in april de bever (in de uiterwaarden voor de deur), begin mei de bijeneter (op Ponz).

Wat is je favoriete natuurgebied in Nederland?

Ex aequo: De Noordzee - met het strand en de duinen - en het rivierengebied. De Noordzeekust is een jeugdliefde die ik nog steeds koester. De grote rivieren vond ik altijd al mooi, maar sinds ik aan de Waal woon, ben ik echt van dat landschap gaan houden. Wat mij in beide aantrekt is de weidsheid en het vergezicht; het water dat grenzen overschrijdt; en aan de andere kant juist de beslotenheid van een duinvallei of moerasbos. Het zijn avontuurlijke, geheimzinnige landschappen die tot de verbeelding spreken, net als de schepen die onderweg zijn naar wie weet welke verre, vreemde haven. Nou ja, ik vaar met de pont van Tiel naar Wamel en omgekeerd en beleef daar al veel genoege aan.

Het favoriete natuurboek van Chantal van Dam is een flora.

Wat is je favoriete vakantiebestemming?

Ik ga graag naar de kust en naar berggebieden. Ik heb geweldige herinneringen aan de Spaanse Picos de Europa, maar denk niet dat ik er nog eens heenga. Ik ben bang dat ze net als de Pyreneeën veel minder interessant zijn geworden. Door het verloren gaan van de kleinschalige landbouw, de aanleg van wegen, de toename van het toerisme: de vooruitgang kortom. Je moet niet je eigen teleurstellingen gaan regisseren, vind ik.

Dus liever naar onbekende kusten, tot nu toe vooral in Europa.

Wat is je favoriete natuurboek?

De *Flora van Nederland*, en dan speciaal de achttiende druk, met het groene omslag, van Heukels en Van Ooststroom uit 1975. Mijn exemplaar zit vol gedroogde en verkleurde planten en als ik het doorblader roept het net als een fotoalbum gedetailleerde herinneringen op. Het was een streng boek, maar het gaf houvast, een soort bijbel. Troostend bij liefdesverdriet en daarmee samenhangende eenzame tochtjes door de natuur.

Wie of wat heeft je bij je natuurstudie vooral geïnspireerd?

Veel mensen, maar als ik er een moet uitzonderen is dat Joop de Veen, mijn (overleden) stagebegeleider op het Rijksinstituut voor Visserijonderzoek. Van de hoogleraar, professor Korringa, heb ik weinig geleerd, behalve hoe je mosselen klaarmaakt en oesters open krijgt, wat trouwens niet weg is, maar Joop de Veen heeft mij bijgebracht wat zinnige onderzoeksvragen zijn, hoe je onderzoek opzet en de resultaten moet interpreteren. Bovendien had hij een verrassende kijk op de wereld en was hij een beminlijk mens.

Chantal van Dam is bioloog en werkt bij de Directie Kennis van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij. Zij schreef de verhalenbundel *Middelen van bestaan* (1985), de novelle *Het maggischip* (1991) en de romans *Familieberichten* (1999) en *De lucht van zout en teer* (2008).